

Zelja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto	K 360—
pol leta	" 180—
četrt leta	" 90—
a mesec	" 30—

Za inozemstvo:

celo leto	K 480—
pol leta	" 240—
četrt leta	" 120—
a mesec	" 40—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno	8 dolar.
polletno	4 dolarje
četletno	2 dolarja

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino po ukaznici.Opis: se zaračunava po
prijemljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prsto: za enkrat 2 K
za večkrat: popust.Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/1.
Telefon št. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
št. 8. Telefon št. 44.Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1.60 K.Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znakma. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Politična stagnacija v Beogradu.

Beograd, 7. jul. Finančni minist-
ster dr. Kumanudi je odpotoval danes
v Dalmacijo, minister za agrar-
no reformo Uzunović pa v Niš.

Beograd, 7. jul. Ministrski predsednik
Pašić je še vedno bolan. Večina ministrov
je ali na potu ali pa se pripravila, da za-
pušči Beograd. Skoro vsi narodni poslan-
ci so na agitaciji in je popolnoma narav-
no, da je nastala popolna politična stagna-
cija. Politični barometer ne beleži nobene
izpremembe in je prejšnje tudi v prihodnjih
dneh ne bo beležil, ako jih ne bodo izzva-
le prilike zunaj skupščine. Pred 18. t. m.
nikakor ni treba pričakovati mnogo ve-
sti iz ministrstev o kakšni važni akciji.

Beograd, 7. julija. (Izv.) Semkaj je
dospel predsednik deželne vlade v Ljub-
ljani, dr. Baltič. Njegov prihod je v zvezi
z likvidacijo pokrajinskih vlad.

Bolgari kršijo mirovno pogodbo.

Skrivanje orožja. Čudne poštne znamke.

Beograd, 7. jul. Presbiero poroča
iz Londona: Diplomatski dopisnik
lista »Daily Telegraph« piše o novi
bolgarski nevarnosti: Francija in
Anglija bosta podpirali korak grške
in romunske vlade v Sofiji, kate-
re mu se bo pridružila tudi Italija.
Skupna akcija je potrebna, ker se
je dognalo, da ima bolgarska dva-
krat več vojakov, kakor bi jih sme-
la imeti po mirovni pogodbi. Na-
šla se je bolgarska naredba, ki kaže
kako je Bolgarija izigravala odred-

bo mirovne pogodbe. V tej naredbi
se nalaga vojaškim edinicam, da
prikrijejo orožje in konje pred med-
zavezniško komisijo. Bolgarski vlad-
i menda mahinacije vojaških klik
niso znane. Te klike so napravile še
drug trik. Na zahtevo bolgarskih so-
sedov so se poštne znamke s Fer-
dinandovo sliko vzele iz prometa,
zato so se na izdane nove znamke
z zemljevidom Bolgarske v mejah, ki
obsegajo Srbijo do Morave. Mace-
donijo in Dobrudžo.

Briand o vzhodnem vprašanju.

Pariz, 7. jul. Listi opozarjajo na
nadse ugoden vtis, ki ga je napra-
vil Briand s svojimi včerajšnjimi iz-
javami v obeh senatnih odsekih, kar
je prišlo do izraza tudi v tem, da je
predsednik Poincaré izrazil minist-
rskemu predsedniku iskreno zahvalo.
Glede vzhodnega vprašanja se je
izrazil ministrski predsednik nadalje,
da je trdno prepričan, da se podpiše
mir s Turčijo v najkrajšem času.

pri čemer je vsekakor možno, da
ostane poprava med pridržana pose-
bnemu dogovoru. Briand je omenil,
da je v najkrajšem času pričakovati
osvoboditve vseh še zadrževanih
francoskih ujetnikov. Kar se tiče
v Carigradu se nahajajočih francoskih
čet, se te nikdar ne bodo uporabljale
za vojne operacije v grško - tur-
škem sporu.

Položaj v Gornji Šleziji.

Poljski vstaši oropali Kraljevsko Huto.

Berlin, 7. jul. Kakor poroča
»Deutsche Allgemeine Zeitung« iz
Opol, so poljski vstaši napadli Kro-
levsko Huto. Med silnim streljanjem
so prodrli v sredo mesta, kjer so
oplenili trgovino in odvedli s seboj
več oseb.

Dunaj, 7. julija. »Neue Freie
Presse« je ponatisnila vest, ki jo je
doznan »Lokal-Anzeiger« iz Opol,
po kateri je zdravniško raztelesenje
v Bytomu ubitega francoskega

častnika neoporečno ugotovilo, da
smrti ni povzročila krogla iz samo-
kresa, temveč iz puške. Ta pa ne
more biti nemškega izvora, ker je
nemška samoodbrana izročila vse
orožje in tedaj nemško prebivalstvo
sploh nima strelnega orožja. (Tudi
logika. Op. ur.)

Opel, 7. julija. (Izv.) Radi zadnjih
dogodkov v Bytomu je medzavezniška ko-
misija izgnala tamošnjega prvega župana
dr. Stephana.

PRESTOLONASLEDNIK V PARIZU.

London, 7. jul. Presbiero poroča
iz Pariza: Nj. Vis. regent Aleksan-
der je včeraj zjutraj prispel v Pariz
v naistojem inkognito.

PREISKAVA O ATENTATU PRESTOLONASLEDNIKA KON- ČANA.

Beograd, 7. jul. Preiskava za-
radi atentata na regenta je končana.
Jutri se bodo izročili spisi sodišču
prve stopnje.

Beograd, 7. jul. Višji državni
pravdnik dr. Aleksander je odpoto-
val na Dunaj zaradi preiskave aten-
tata na regenta.

Beograd, 7. jul. Policija v Skop-
lju je izvršila preiskavo proti zna-
nim komunistom, o katerih se misli,
da so v zvezi z atentatom.

IZPREMEMBA V POLITIKI ZEMLJO- RADNIKOV.

Beograd, 7. julija. (Izv.) V Beogradu
so ostali predstavniki zemljoradniške stranke,
ki nameravajo v najkrajšem času odr-
žati strankin kongres. Na tem kongresu bi
se imela izvršiti sprememba strankinih
pravil in revizija njenega programa. Revi-
zijo programa zahtevalo osobito desničar-
ji v stranki, ki želo, da vodi stranka dru-
gačno politiko kot dosedaj. Po dovršenem
kongresu se bo uredilo tudi vprašanje no-
vega odbora.

AMNESTIJA.

Beograd, 7. jul. V ministrstvu
za pravosodje se pripravlja seznam
krivcev, ki se bodo predložili za am-
nestijo.

PASIČEVA BOLEZEN.

Beograd, 7. jul. Ministrski pred-
sednik g. Pašić se od včeraj počuti
znatno bolje, vendar ne toliko, da
bi smel zapustiti sobo. V par dneh
bo gospod Pašić menda popolnoma
okrevljal in bo zopet prihajal v mini-
strstvo. Za sedaj prihajajo načelniki
oddelkov k njemu.

KOLONIZACIJA PROSTVOLJCEV.

Beograd, 7. julija. (Izv.) Ministrstvo
za agrarno reformo je dovršilo svoj na-
črt za kolonizacijo dobrovoljcev. Mini-
strstvo namerava več slovenskih dobrovol-
cev naseliti na Kosovem in Metohi ter je
uredilo tudi že prevoz v ta namen.

KRIZA ALBANSKE VLADE.

Beograd, 7. jul. Presbiero poroča
iz Korče: Po padcu Brikanievega
kabineta, ki je demisioniral dne
1. julija, je bil mandat za sestavo
nove vlade, ki naj bi bila koalici-
stična, poverjen Pandeliju Vangjeli,
predsedniku albanske narodne skup-
ščine.

PREGLEDVANJE IZDANIH OD- REDB.

Beograd, 7. jul. Posebna komi-
sija pravosodnega ministrstva za
pregledovanje do danes izdanih
uredb je prekinila svoje delo, ker se
je njena pristojnost prenesla na za-
konodajni odsek.

ODGODITEV NEMŠKEGA DRŽAVNEGA ZBORA.

Berlin, 7. jul. Državni zbor se je po
dovršitvi več manjših zakonskih načrtov
odgodil do 6. septembra.

DVAJSETI OBČNI ZBOR JUŽNE ŽELEZNICE.

Dunaj, 7. julija. (Izv.) Na XX.
glavnem občnem zboru južne želez-
nice, ki se je izvršil ob veliki ude-
ležbi akcijonarjev, je bila na dnev-
nem redu volitev novega upravnega
sveta, v katerem naj bi bile zastop-
pane vse interesirane nove države.
Od Jugoslavije sta bila v upravni
svet izvoljena: državni podtajnik
ing. Sava Jelić in dr. Božidar Telo-
vić. Brez ozira na državljansko pri-
padnost je bil v upravni svet pokli-
can med drugimi tudi g. Dragotin
Hribar iz Ljubljane.

DR. BALTIČ V BEOGRADU.

Beograd, 7. jul. V Beograd je
dospel predsednik pokrajinske vlad-
e za Slovenijo dr. Baltič. Njegov
prihod je v zvezi z vprašanjem lik-
vidacije pokrajinskih vlad in ime-
novanja kraljevih namestnikov.

BEOGRADSKI DELAVSKI DOM V ROKAH SOCIALISTOV.

Beograd, 7. jul. Danes popoldne se bo
po odločbi sodišča prve stopnje izročil
Delavski dom v Beogradu zastopniku so-
cialističnega centra Ratkoviču.

RESEN POLOŽAJ V CARIGRADU.

Pariz, 7. julija. (Izv.) »Echo de Paris«
javlja, da so zavezniške države poverle
Angliji varstvo svojih interesov v Cari-
gradu in Mali Aziji. »Matin« poroča, da je
položaj v Carigradu vsaki dan resnejši.
Splošni položaj pa se je poslabšal z oboro-
ževanjem Jugoslavije in Rumunije.

ŠTEVILNE ARETACIJE V CARIGRADU.

London, 7. julija. (Izv.) Državni
tajnik za zunanje zadeve je izjavil
v poslanski zbornici, da je angleška
vlada podzvela v Carigradu več
aretacij nevarnih oseb. Med 52 are-
tiranci je bilo 18 ruskih podanikov,
9 od teh je bilo zopet izpuščenih,
ostali so bili izgnani. Aretiranci so
osumljeni, da so hoteli povzročiti
revolucijo in umoriti angleškega po-
veljnika Harrisona.

ANGLEŠKO BRODOVJE NA POTI V CARIGRAD.

Washington, 7. jul. Celokupno
angleško brodogradništvo v Srednjem mor-
ju je na poti v Carigrad.
ad Orško-turška vojna.

London, 7. jul. (Izv.) Glasom
»Daily Mail« so angleški oficijelni
krogi odločno proti vsakemu posku-
su Kemalistov prodreti v Carigrad.

PRIDRUŽITEV POLJSKE K MALI ANTANTI.

Berlin, 7. jul. »Freiheit« javlja, da se
bo češkoslovaški minister za zunanje po-
sle dr. Beneš v kratkem sestel z poljskim
ministrom za zunanje posle v Zakopanah,
da se pripravi pridružitve Poljske k mali
ententi.

TRGOVINSKA POGODBA MED POLJSKO IN ROMUNJO.

Varšava, 7. jun. Trgovinska pogodba
med Poljsko in Romunijo je bila podpisana
dne 1. julija v Bukarešti.

SANKCIJE OSTANEJO.

Pariz, 7. julija. (Izv.) Odbor komisije
za zunanje zadeve je izjavil svoj sklep,
da nikakor ne dopusti, da bi se sankcije
napram Nemčiji dvignile.

NEMČIJA IŠČE POSOJILA V AMERIKI.

Newyork, 7. julija. (Izv.) V tujakšnih
finančnih krogih kroži vest, da je Nem-
čija napravila korake za največje večje
posojila v Ameriki. Nemčija želi nadalje,
da naj bi se vsa zaplenjena nemška pod-
jetja postavila pod poseben nemško-ame-
riški kuratorij, katerega naj bi se izvolilo
za nedololočeno dobo. Pričakuje se, da se
bo Nemčiji dovolilo posojilo v približnem
znesku 800 milijonov dolarjev.

LORD BALFOUR UMRL.

London, 7. jul. Bivši angleški
minister za zunanje posle lord Bal-
four je umrl.

ITALIJANSKI ZUNANJI MINISTER PREVZEL SVOJE POSLE.

Rim, 7. jul. Senkaj je dospel
minister za zunanje posle Marchese
Della Terretta iz Dunaja.

Orientsko vprašanje.

Zavezniki so zapleteni v nevarno igro
na bližnjem vzhodu.

Turški vezirski repi se dvigajo v Ma-
li Aziji, zasajeni na okopih proti Grkom,
ki mečejo svoje armade v brezplodne
ofenzive.

Mir, ki se je sklenil v mestu Sevret,
znamenitem francoskem središču za pro-
dukcijo porcelana, in ki je raztrgal turško
occaarstvo, ta mir je zdrobil kakor ob
kamen vržen porcelan.

Turki imajo danes razmeroma lahko
igro. Zavezniki si namreč niso edini v
vprašanju, kako naj se drže v grško -
turškem konfliktu. Anglija ima v glavni
svoli orientalni politiki eden tradicionalni
cilj: ona skrbi za sigurnost poti z Evrope
do Indije. To sigurnost poskuša doseči s
nekim posebnim »divide et impera« — lo-
čiti hoče namreč razne rodove in narode,
naseljene ob indijski cesti do Turkov, ki
so za Britanijo nevaren nemški eksponent.
Proti Turkom ustanovila Anglija državo
vseh Arabcev pod britanskim protektorat-
om, v Palestini podpira zlonistično kolo-
nizacijo, v Mezopotamiji pripravlja ba-
dadski prestol pri Francozih osvoboditve-
mu emirju Feysalu, in črta meje raznim
angleškim prokonzulatom, ki naj bi varo-
vali kot zunanji angleški očetom pot do
Eufrata. Angleško zlato se toči med plem-
ni v Mali Aziji in agenti Londona huj-
skajo na upor proti Turkom, ki so kot ve-
ditelji panislamskega pokreta najbolj ne-
varni uresničitelji angleških načrtov.

Francoska lajnost je v svojem mne-
nju nasprotna protiturški angleški politiki

In odklanja vsako pomoč Konstantinov-
četa, ki se bore za Smirno. Časopisje
deluje na to, da bi Francija po možnosti
potegnila vse svoje kontingente iz Male
Azije, ter se omejila v Siriji samo na ma-
nitarino delovanje in si tako pridobila
zaupanje domačinov. Šole, javne zgradbe,
lazarete in bolnice, ne pa krvi francoskega
vojaka. To je parola Francije v malo-
azijski politiki.

V tem nasprotju med Parizom in Lon-
donom je kaka skupna protiturška akcija
seveda skrajno neverjetna.

In Kemal paša ta položaj prav izred-
no izrablja. Zveza z boljševiško Rusijo,
proglasitev osvobodilnega boja za vesoljo-
ni Mohamedanstvo, sovražstvo proti zio-
nistom, ki so se vrgli v novi svoji nase-
lbin kot koblice na eksploatacijo drugih
rodov, vsi ti razni faktorji dajejo angorsvi
vladi v roke veliko moč in problem je če-
dalje bolj zapleten.

Uspehi Turkov seveda ne gredo brez
vpliva niti mimo Evrope. Bolgarsko giba-
nje je s tem v tesni zvezi, a Rusija brez
dvoma računa, da bo od maloazijskih obal
zaplamtelo tudi v Evropo in da bo tako
dosežen moskovski načrt.

Grčija je zagrabil v razbeljeno ma-
so, njene ofenzive ji ne obetajo ničesar.
a če se Kemalistom posrečijo njihovi ma-
loazijski načrti, bo zadeta Britanija na
svoji poti do Indije — In takrat seveda bi
stopila vsa Evropa pred novo vprašanje,
ki bi jo pretreslo prav v temeljih.

Boji med Rusi in Japonci v Vzhodni Sibiriji.

Kodanj, 7. jul. (Izv.) Glasom te-
legrama »Politikan« je prišla iz To-
kija vest, da so bile pri Novo Niko-
lajevsku v vzhodni Sibiriji japonske
čete napadene od boljševiških. Pri-
šlo je do resnih bojov. Boljševiki so
zasedli mesto Ohotsk.

Moskva, 7. jul. (Izv.) General
Brusilov je imenovan glavnim po-
veljnikom sovjetske vojske. Pri tej
priliki je izdal armadno povelje, v
katerem opozarja na resni položaj

na vzhodu in pozivlja vojaake, naj
bodo pripravljeni braniti svojo do-
movino. Rуска armada bo v demo-
biliziranem stanju šela 500.000 mož
elitnih čet.

Washington, 7. jul. Iz Koreje po-
roča o resnih spopadih med Ko-
reanci in japonskimi vojniki, pri ka-
terih so imeli Koreanci 500 mrtvih
in ranjenih. Na tisoče nezadovoljnih
Koreancev se želi združiti s sibir-
skimi boljševiki.

BELA KUN UJET.

Dunaj, 7. julija. Listi priobčujejo
vest Ukrajinskega tiskovnega ura-
da, da so v vlaku, ki vozil iz Mo-
skve v Harkov prišli nekaj zapad-
noevropskih komunistov, med njimi
tudi Belo Kuna.

BRATISLAVA SEDEŽ PODONAV- SKE KOMISIJE.

Dunaj, 7. jul. »Neue Freie Pres-
se« javlja iz Budimpešte: Novi pred-
sednik donavske komisije Rosetti
je objavil, da je pariška konferenca
določila Bratislavo za sedež donav-
ske komisije.

AMERIKANSKE ČETE OSTANE- JO V PORENJU.

London, 7. julija. (Izv.) Lord
Camberlain je izjavil v poslanski
zbornici, da ni vlada dosedaj spreje-
la še nobene potrjene vesti, da na-
merava Amerika odpoklicati svoje
čete iz poreskega ozemlja.

IZVOZ ZLATA IZ NEMČIJE DO- VOLJEN.

Pariz, 7. julija. (Izv.) Odbor za
povračilo škod je dovolil izvoz zlata
iz Nemčije in sicer v zneskih pod
10.000 mark.

NEW YORK HOČE IMETI ALKOHOL.

Washington, 7. jul. Včeraj se je
vršila v New Yorku velika manifesta-
cija proti alkoholnemu zakonu.
Tisoče demonstrantov je defili-
ralo pred županom.

PRIJET PONAREJEVALEC BANKOVCEV.

Budimpešta, 7. jul. »Magyar Utszag«
javlja, da je policija aretirala z Dunaja do-
splega agenta Reissa, pri katerem so na-
šli ponarejene madžarske bankovce po sto
kron. Reiss trdi, da o izvoru bankovcev
ne ve ničesar.

KOLIKO DENARIJA SE SME VZETI V MADŽARSKO.

Budimpešta, 7. jul. Jutrišnji urad-
ni list bo objavil vladno odredbo,
po kateri se bo odredba glede uvoza
bankovcev z madžarskim žigom
izpremenila tako, da se bo smelo v
potnem prometu namesto 10.000 K
prinašati samo 5000 v bankovcih z
madžarskim žigom brez posebnega
dovoljenja finančnega ministra v
deželo.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

7. julija.

Newyork 596, London 2212, Pariz 4730,
Milan 2875, Praga 7.80, Budimpešta 2.20,
Zagreb 3.95, Bukarešta 8.80, Varšava 0.32,
Dunaj 0.92, avstrijske krone 0.81.

Dunaj: Valute: Dolarji 736—740,
marke 989—995, funti 2725—2755, franc.
franki 5870—5910, lire 3540—3560, dinarji
(tisočaki) 1928—1948, dinarji (stotaki) 1918
—1938, poljske marke 42—44, švic. franki
12450—12500, soški 984—990, madžarske
krone 274.50—277.50.

Zagreb: Efekti: Banka za Primorje
700—750, Jugoslovenska banka 535—548,
Jadranska banka 1800—1835, Prastedona
5100—5150, Ljubljanska kreditna banka
790—820, Rileška pučka banka 425—430.

Beograd: Radi praznika borza za-
prta.

Zagreb: Devize: Dunaj 20.65—20.80
Berlin 203.50—204, Budimpešta 56—56.50,
Italija 740—741, London 556.50—0, New-
york kabel 152.25—153, ček 149.25—150.50,
Pariz 1217—1220, Praga 203—203.25, Švi-
ca 2550—2575, Valute: Dolarji 148.25—
149.75, avstrijske krone 22.50—23.50, če-
škoslovaške krone 206—0, francoski fran-
ki 1185—1200, marke 208—212, lei 226—
232, lire 732—0.

Nadaljevanje preiskave proti atentatorjem.

Danes se je nadaljevalo zaslišanje oseb, ki so bile aretirane v zvezi z atentatom na regenta Aleksandra. Nekatere so povedale marsikaj novega. Zaslišan je bil bivši klobučar iz Novega Sada Ilija Lazarevič, ki ima sedaj s svojo ženo konfekcijsko trgovino v Beogradu. Pri zaslišavanju se je dognalo, da je bil Lazarevič v tesni zvezi z napadalcem Stejićem. Čzaki ga obdolžuje, da je on njegov sokrivce pri shranjevanju bomb, ki jih je nabavljali Marinković z neznane strani in jih je potem osebno ali po drugih osebah prinašal Čzakiu. Sploh je bil Novi Sad glavno skladišče bomb in drugega orožja. Lazarevič je bil tudi v tesnih zvezah s komunističnim poslancem Kovačevićem, ki je često k njemu zahajal in mnogokrat tudi pri njem prenočeval. Kovačević je imel sestanke deloma v njegovi hiši, deloma pri tapetniku Gjorgiju Stankoviću in njegovi ženi Julki. Lazarevič je pri konfrontaciji s Stejićem, Čzakiem in Kolačkom priznal, da je vedel za atentate, da pa ni vedel za čas in za osebe, katerim so atentati veljali. Dolžijo ga, da je vedel tudi za čas in mesto raznih atentatov. Zaslišana je bila tudi Julka Stankovićeva, tapetnikova žena v Beogradu, ki je priznala, da je Čzaki večkrat prihajal k njenemu možu. V njegovi družbi so bili razni ljudje, ki jih pa ni poznala, in so v njeni hiši prenočevali.

Jugoslovenska oblastva so stopila v stik z dunajskim policijskim ravateljstvom, da bi se jim dovolilo upogled v dosedanj potek preiskave o atentatu na regenta Aleksandra. Potom policijskega ravateljstva se je v zmislu mednarodne pravne pomoči uveljavila preiskava. V nasprotju z govoricami, ki so se pojavile v javnosti, da je jugoslovenska vlada napravila diplomatske korake v tem pogledu, je razvidno tudi iz predloženega gradiva, in ni povoda za kakršenkoli korak političnega značaja.

Zagovor Sforze.

V pogovoru z dopisnikom »Tribune« je branil grof Sforza svoje stališče z ozirom na napade laških prenapetih. Sforza je branil sebe odlično in po vrsti uničujoče zavrnil vse očitke njegovih nasprotnikov. V kratkem izvlečku je dejal: Ne vidim sicer potrebo polemike, ker je laški narod z izjemo par skupin, složen. More se reči da so v Italiji često stvari trenutnega pomena presojajo kot bistvene. Če bi n. pr. določila vlada dva ugledna parlamentarca, ki sta znana kot dobra Italijana, ki pa nimata predsodkov glede dalmatinskega in italijanskega vprašanja, da objektivno presodita, če so Italijani v Jugoslaviji v resnici preganjani, in če bi se vse to v interesu stvari same vršilo čisto tiho in se zaslišali tudi Slovani, kak vihar bi sprožil. — Napadajo mene? Ne izplača se odgovarjati. V Rapallo smo šli, da služimo Italiji in moralno zadoščenje nam je bilo, če smo kaj dosegli. V Rapallo smo izvrševali največji pritisk na jugoslovenske delegate in spominjam na svoje besede, ki sem jih izrekel: »Vi ste politično še silno slabi: v vojni ste heroičen narod, toda silno bojazljivi v političnem boju, ko si nadevate izraz izdajalca, če živite par stotisoč Slovanov.« Imeti smo morali pred očmi najvišje interese Italije, ne pa, da se bojimo pretiljubljenosti.

Trumbiću so pljuvali v obraz. Vesnić in Stojanović sta mrtva in njih prijatelji trde, da je rapalski dogovor pospešil njih smrt.

Črna gora? Mnogo bi se moglo reči, sicer pa velja tudi za Črno goro, da je treba presoditi vse na licu mesta, ne pa poslušati samo beguncev, ki nikdar ne presojajo jasno. Pa naj bodo to francoski emigranti pred sto leti, ali ruski begunci od danes.

Kar se tiče luke Baroš, priznajo že danes mnogi, da smo podali tako rešitev, ki jamči dobrobit Reke. Sicer pa je gotovo, da se bodo nekoč Italijani še čudili, da so se mogli radi tega vprašanja toliko razburjati.

Sicer je pri nas navada, da vedno najdemo točko, v kateri zavisi kar cela usoda Italije. Enkrat je ta točka v Afriki, drugič ob Adriji. Po mojem mnenju pa leži ta točka edino ob Dardanelah, kar tam preko vodi cesta v Rusijo in Azijo, kamor moramo prodajati svoje izdelke. V za-

vezniškem svetu pa zasledujem to točko stalno. Uspehi pa je odvisen od ugleda, ki ga ima Italija med svetom.

Še enkrat o Poljski.

Poljski državni zbor je odobril proti Rusiji naperjeno pogodbo med Poljsko in Rumunijo. Istočasno prihajajo vesti o predstojećem zblizanju med Poljsko in Češkoslovaško, kar bi tvorilo uvod v vstop Poljske v krog male antante.

Dolžnost nas vseh je, da se veliko, veliko zanimamo za zunanje politična vprašanja. Kajti naša država leži na takem mestu, da bo njen zunanje političen položaj vedno ustvarjal probleme, ki jih z lahkotno, kratkovidno politiko ne bo moči obvladati. Zato je dolžnost nas vseh, da motrimo zunanje politične dogodke čim bolj realistično, stvarno.

Mi smo se ponovno pečali z razmerjem Poljske do male antante in se nismo udajali nikakemu optimizmu v tem oziru. Prorokovali smo, da sta Rumunija in Poljska naravna zaveznika, zaradi ruskega vprašanja, na katerem sta zainteresirani v največji meri, odkar sta se polastili ruske zemlje. Mi Jugoslovani moramo obžalovati v največji meri, da so si Poljaki svoje vzhodne meje začrtali tako daleč proti vzhodu. Navsezadnje bi jim niti ne zamerili, da so bili napram boljševikom tako nepopustljivi, kajti lastna varnost je nad vse in ta razlog zadostuje, da so proti principielno agresivnemu boljševizmu skušali ostati tudi teritorialno čim močnejši. Toda imeti bi morali garancije, da so Poljaki pripravljeni spreminiti svojo protirusko politiko, kadar prenehajo agresivni cilji v Moskvi, in se umakniti nazaj na etnografsko rusko-poljsko mejo. Ker pa seveda to ne verujemo, se nam zdi, da bo protiruska smer ostala stalno v varšavski politiki, njej nikakor ne v korist.

Razmerje do Češkoslovaške bo bržkone odvisno od rešitve rusko-čezkega vprašanja. Saj je znano, da je bilo Čehom za tešinsko Slezijo pred vsem zaradi karvinskega premoga. Ako bi Poljska izgubila tudi rusko-čezke premogovnike, bi ostala država takorekoč brez premoga, s čimer bi bile vzpričo pomankanja vodnih sil industrializacija postavljena skoro nepremostljive ovire. Ako pa dobi prvovrstne tarnoviške premogovnike, bo Varšava lažje pozabila na Tešinsko.

Toda tudi ako vstopi Poljska v krog male antante, se dobro zaveda, da se na Češkoslovaško in Jugoslavijo v eventualnem sporu z Rusijo ne sme zanašati. To pa znanjajo zanj v občutni meri vrednost take koalicije, posebno še, ker se čuti napram Nemčiji dosti dobro zavarovano z zvezo s Francijo.

Naposled ne pozabimo, da se zdi Poljska sama sebi zelo močna. Saj šteje nedvomno okrog 30 milijonov ljudi, od česar seveda ne odpade na Poljake same več nego dvajset milijonov. Za sedanje srednjeevropske razmere so to že dovolj visoke številke.

Vzpričo vsega tega gledamo tedaj dovolj skeptično na vesti o predstojećem zblizanju med malo antanto in Poljsko. V eventualni zvezi ne smemo iskati posebne opore lastni varnosti!

Za samoupravo ljudstva in nedeljivo Slovenijo.

Govor poslanca Brandnerja v konstituantu 22. junija 1921.

(Dalej.)

Ako mi sedaj zopet delimo oblast v Sloveniji v mariborsko in ljubljansko, imamo zopet ta antagonizem med Stajerci in Kranjci. Tega mi nečemo! Vi, ki ste toliko protivniki avstrijskega mentaliteta, bi morali biti temu najbolj protivni.

Gospod minister dr. Kukovec je bil prvi, ki je počel govoriti o tem, da je treba Slovenijo razdeliti na dve oblasti. Prav čudili smo se gospodu ministru, ko je na celjskem shodu to neverjetno vest razglasil, in to tembolj, ker nismo dvomili o njegovem patriotizmu in njegovem narodnem delu od prej, ki ga vsi priznamo. Čudili smo se, da je bil on prvi, ki je počel propagirati misel, da je treba Slovenijo razdeliti.

Ta glas je našel odmev deloma iz historičnih motivov pri Stajercih, predvsem pa radi tega, ker je ljubljanska pokrajinska vlada, ki je ta-

krat bila v rokah demokratov, s Stajerci jako slabo postopala. Gospodje, reči moram, da je bil to eden glavnih vzrokov, da so Stajerci in tudi Prekmurci začeli delati proti Ljubljani, ker je ljubljanska vlada z njimi slabo postopala. Omenim naj samo železnico Murska Sobota-Ljutomer-Ormož, ki je še danes nimajo, dasi jo nujno potrebujejo.

Lahko bi navedel še veliko takih slučajev, iz katerih sledi, zakaj se je začelo socialno in gospodarsko gibanje proti Ljubljani, ravnotako kakor smatramo gibanje, ki obstoji med Hrvati in Slovenci proti Beogradu, za socialno - gospodarsko in ne za plemensko. To gibanje bazira v nezadovoljnosti ljudstva.

Zdi se mi, da je ljubljanska demokratska vlada namenoma tako postopala in da namenoma ni zadovoljila Stajercev, samo da bi tam razširila gibanje proti Ljubljani, torej razpoloženje za delitev Slovenije. Izrabljala je svojo moč v strankarske namene.

Mi smo za nedeljeno Slovenijo iz jakih nacionalnih razlogov. To je pokazal ves slovenski narod z malimi izjemami pri občinskih volitvah. Tam so bili centralisti pogazeni, vse stranke so se združile proti centralizmu. One hočejo, da ostane Slovenija enotna, ker so zato dani tehni razlogi.

Slovenija je prvič majhna in razkosana. Mi imamo na Koroškem in Primorskem nad pol milijona Slovencev. Skoro polovica Slovencev je ostalo v tui sužnosti, v italijanskem in nemškem robstvu. Slovenija ima veliko kulturno nalogo, da podpira tiste ljudi, da podpira svoje neodrešene brate, kar bo storila tem lažje, ako ostane enotna, ako ostane združena, kakor pa če imamo dve oblasti, kjer bi se zanašala ena oblast na drugo. (Poslanec dr. M. Ivanič: »Tako je!«)

Poleg tega, gospodje, moramo Slovenci posebno iz ozirov na nedoločeno ozemlje gojiti slovenski pisni jezik. (Medklici: »Jugoslovanski jezik!«) Tudi jaz sem za jugoslovanski pisni jezik, a ta mora priti polagoma. Za enkrat je jugoslovanski jezik z ozirom na brate v Primorju, posebno pa na Koroškem nemogoč, ker bi jih mi sicer definitivno izgubili. Italija in Nemška Avstrija ne bosta nikdar dovolili, da se tam poučuje srbohrvaščina, ker se celo slovensčini stavita velike ovire. Na Koroškem n. pr. se slovensčina v šolah nikjer ne poučuje. Kar znajo ljudje slovensčine, jo znajo še od poprej, v šoli se je ne morejo naučiti. Če Vi hočete sedaj kar naenkrat veljati jugoslovanski pisni jezik, predno so odrešeni Slovenci na Koroškem in Primorskem, potem bodo ti ljudje v narodnem oziru silno veliko trpeli in jih bomo mi na ta način izgubili.

Gospodje! Rekel sem, da sem tudi jaz za jugoslovanski pisni jezik, sem tudi popolnoma prepričan, da bo do tega prišlo, ker do tega mora priti. Toda prehod se mora izvršiti polagoma. Mi ne smemo tega storiti kar naenkrat, ker bi primorskim, posebno koroškim Slovincem s tem veliko škodovali. Mi, ki pridemo v parlament, se kakor vidite radi učimo cirilice, radi sledimo Vašim govorom in se z velikim veseljem učimo srbsčine. Reči moram, da bo tako delala tudi naša mladina. Ki bo imela še veliko lažje stališče, ker se bo učila srbsčine že v šolah, kar nam ni bilo usojeno. To bo šlo polagoma, čez noč se pa to ne more in ne sme zgoditi, ker vsako nasilje rodi tudi odpor.

Gospodje! Sinja Adrija in Gosposvetsko polje, to je naše Kosovo. Vi morate računati s tem, da sta nam Slovincem Adrija in Gosposvetsko polje ravno tako pri srcu, kakor je bilo Vam pri srcu Kosovo polje. Mi, ki smo najbližji koroškimi in primorskimi Slovincem, mi moramo biti pionirji, in je predvsem naša dolžnost, da vodimo boj za primorske in koroške Slovence v kulturnem oziru, da narod tamkaj ohranimo. Jaz se Vam ne čudim. Vi ne morete imeti tistega zanimanja za te naše kraje, kakor ga imamo mi, ker smo baš mi najbližji sosedje in najbolj prizadeti. Torej računajte s to našo boljo in nikar ne škodujte našim neosvobojenim bratom s tem, da razdelite Slovenijo na dve oblasti in ukrenete še kak drug ukrep, ki bo našemu narodu zelo škodoval. Zaenkrat rabimo nerazdeljeno Slovenijo. O tem sem popolnoma prepričan. (Poslanec Milan Pribičević: »A gde je ostalo Vaše jugoslovenstvo?«) O jugoslovanstvu molčite,

gospod Pribičević, ker ste glasovali za SHS! O jugoslovanstvu govorili smo najbolj upravičeni mi, ki smo glasovali proti SHS.

(Dalej prih.)

Izseljevanje v Ameriko.

Zakon o izseljevanju v Zedinjene države stopa 3. julija 1921 v veljavo. Po odredbah tega zakona znaša letno število izseljenikov iz kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev 6405 oseb. To število obsega osebe, ki so bile rojene v današnjih mejah kraljevine SHS brez oziroma na narodnost in državljanstvo. Zanimivo je, da se je leta 1920, izselilo preko 20.000 ljudi iz naše kraljevine

v Zedinjene države. Vrhovno nadzorstvo izseljevanja vršijo oblastva Zedinjenih držav. Štetje se vrši v pristaniščih, kjer se izseljenec izkrci, Viza konzularnih uradov v nobenem primeru ne jamči za prihod v Zedinjene države. Osebe, ki se hočejo izseliti v Zedinjene države, se opozarjajo na to, da znaša sedaj dovoljeno število izseljencev le eno četrtino števila onih oseb, ki so se prej smele priseliti iz naše kraljevine. Ako po uveljavljenju novega zakona dospe v pristanišča Zedinjenih držav večje število oseb iz naše kraljevine, kakor je bilo dovoljeno, se ti izseljenci morajo vrniti nazaj, in sicer ob lastnih stroških. Vse nove odredbe so le dopolnilo prejšnjih naredb in veljajo za dobo dveh let.

Politične vesti.

Italijanska zunanja politika se ne bo spremenila. Marchese della Torretta, ki se mudi te dni v Parizu, je izjavil nekaterim novinarjem o priliki svojega imenovanja za ministra zunanjih poslov, da se njegova politika ne bo dosti razlikovala od one njegovega prednika. — Kakor poročajo iz Rima, bo prvi čim, ki ga bo podvzel novi kabinet v zunanji politiki, izvedba rapalske mirovne pogodbe.

Komunistična stavka na Češkem. Listi javljajo: Nemški komunisti na Sovernem Češkem so sklenili dne 12. julija začetki stavko, s katero ne nameravajo le zahtevati, naj se izpuste aretirani komunisti, ampak hočejo na ta način tudi izražati simpatije za stavkajoče bančne uradnike.

Gospodarstvo.

NAŠ IZVOZ V PRVIH ŠTIRIH MESECIH T. L.

Dočim je znašal naš izvoz tekom celega lanskega leta okroglo 1300 milijonov dinarjev, znaša naš izvoz v prvi štiri mesecih t. l. 786 milijonov dinarjev, oziroma za 76 milijonov dinarjev več nego v prvih 9 mesecih lanskega leta: povečal se je torej razmerno za okoli 120 odst. Največjo vrednost izvoženega blaga predstavljajo v omenjenih prvih štirih mesecih živina (166 milijonov), les (53 milijonov), suhe sliive (52 milijonov), jaja (50 milijonov), pšenica (69 milijonov). To je velik napredek proti lanskemu izvozu ter obstoji nada, da se bo naš izvoz v naslednjih mesecih do konca t. l. percentualno višal; ta nada temelji v tem, da so za časa teh štirih mesecev ovirale izvozne carine, ki so sedaj znižane, slabe prometne razmere, ki se polagoma boljšajo in prepoved izvoza živin in mesa v mesecu aprilu. Če se vse to vzame v poštev se more opravičeno pričakovati, da bo naš izvoz do konca leta dosegel vsoto 3 milijard dinarjev. O letošnjem izvozu v prvih štirih mesecih še nimamo podatkov. Vsekakor je pričakovati, da bo izdatno nižji, nego lani in to sicer iz dveh razlogov.

Najprej je večji uvoz leta 1919. in 1920, bil potreben radi ogromnih potreb, ki so nastale posebno v Srbiji tekom vojne in po vojni in katerim je danes večidel zadovoljeno, ne glede na to, da naša razvijajoča se industrija že marsikaj proizvaža, kar smo morali dosedaj uvažati iz inozemstva. Nadalje so padle cene inozemskemu blagu za 30—50%. Lanski uvoz je znašal okoli 3500 milijonov dinarjev ter bi moral z ozirom na omenjena dva razloga pasti letos pod 3 milijarde dinarjev, kar bi pomenjalo, da bi morali doseči letos vsaj ravnotežje v naši trgovinski bilanci, ako ne celo aktivno trgovinsko bilanco. Posledica temu bi moralo biti zboljšanje naše valute, ki bi se imelo pokazati že sedaj. Vendar pa prisostvujemo neravnemu dejstvu, da naša valuta v zadnjem času dosledno pada, iz tega sledi, da so še drugi vzroki, razum trgovske bilance, ki vplivajo na stanje valute. Taka dva vzroka sta politično stanje v državi in stanje državnega gospodarstva. Naša politična konsolidacija še ni taka, kakor bi bilo želeli in ni še gotovo, bo-li sprejete ustave pod danimi okolnostmi prineslo državi oni mir, ki je potreben za trajno konsolidacijo iste. Naš državni proračun tudi še ne sloni na racionalnem davčnem sistemu, ki bi mogel zagotoviti ravnotežje med dohodki in izdatki. Dokler se ne doseže tega ravnotežja, ki je odvisno tudi od dobrega gospodarjenja z dohodki, bo država še vedno morala jemati za svojo upravo potrebna sredstva, kakor to še vedno dela, iz virov Narodne banke. In tu tiči glavna krivda, da si naša valuta ne more od pomoči. Razmerje realnega kritja naših bankovcev ter kritja na podlagi državnih obvez za dolgove, najete pri Narodni banki, je takorekoč neprestano neugodnejše in naravna posledica temu je slabšanje naše valute. Naj stane kar hoče, prva skrb

finančne uprave in narodne skupščine mora biti, da se doseže ravnotežje v državnem proračunu, da se preneha z natiskanjem nepokritih bankovcev.

✱

+ Za nove železnice v Sloveniji. V proračunu ministrstva saobračaja so tudi sledeče postavke: za železniške delavnice v Ljubljani 5 milijonov dinarjev, za poslopje inšpektorata drž. železnice v Ljubljani 1 milijon dinarjev in za novo progo Ljutomer - Ormož - Murska Sobota 10 milijonov dinarjev.

+ Parobrodarska družba Dalmacija objavlja, da odpluje parobrod Split vsak četrtek ob 19. uri iz Bakra v Split, Makarsko in Metković, parobrod Bosna pa vsak ponedeljek ob 19. uri iz Bakra v Sibenik, Split, Bol, Jelso, Hvar, Vis, Komiž, Belo Loko in Korčulo.

+ Razprodala stare železne pločvine. Ravateljstvo državnih železnic v Subotici razpisuje prodajo 45.310 kg stare železne pločvine. Kupec mora blago naprej plačati in ga v 15 dneh odpeljati. Za potrebne vagone in nalaganje blaga se mora sam pobrigati. Ako želi, da mu železnica to preskrbi, mora za vsak q naprej plačati 40 vin. Pismeno, kolekovane ponudbe je poslati v zapечатih ovitkih z napisom »Ponudba na kupovinu staroz lina, k broju 13046/21 najkasneje do 20. julija t. l. do 12. ure.« Ekonomatu Subotičke železniške Direkcije. Vsak licitant mora položiti 10% kavičje, če je naš državljan, ako je inozemec, pa 20%. Natančneša pojasnila se dobe v pisarni Ekonomnog Odeljenje železniške Direkcije v Subotici. Prepis dražbenega razpisa je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled. (Št. 5392).

+ Pad cen platna. Cene platna so zadnje dni padle za 50—60 odstotkov, kar je povzročilo med trgovci v Dalmaciji, čijh izguba znaša približno 15 milijonov kron, silno paniko.

+ Odpoved telefona v Belovaru. V Belovaru je odpovedalo telefon 33 predplačnikov. Na ta način se bo država z novimi pristojbinami malo opomogla.

+ Ustanovni občni zbor »Jadranske banke«. 29. m. m. se je vršil pod predsedstvom g. Ciro Kamenarovića ustanovni občni zbor »Jadranske banke« s sedežem v Beogradu. Od ministrstva odobrena pravila so bila soglasno sprejeta, nato pa je bil izvoljen nov upravni svet.

+ Istočni selem v Lvovu. Poljski generalni konsulat poroča, da se bo vršil v Lvovu od 25. septembra do 5. oktobra t. l. istočni selem. Ta selem bo otprl produkciji zapadnih krajev trg, ki potrebuje vsakovrstnega gotovega blaga, dočim ima dovolj sirovin. K udeležbi tega sejma so se že sedaj priglasile večje poljske tvrdke kakor tudi vse večje firme Francije, Anglije, Amerike, Italije, Švedske, Nemčije in Avstrije. — Prijave prejema uprava »Targow Wschodnich« Lvov, Akademicka ul. 17.

+ Mednarodni semenj v Frankfurtu. Naša trgovska agencija v Berlinu naznaja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo vršil v Frankfurtu na Majni v času od 21. do 27. avgusta t. l. mednarodni semenj vzorcev kmetijskih pridelkov.

+ Gosonice na Moravskem. Kako javlja »Venkov«, je vsa letina sladkorne repe na Moravskem, nadalje ves krompir, detelja, travniki in celo gozdovi ogroženi po gosonicah. List govori naravnost o katastrofi, proti kateri delujejo oblasti z vsa vrnemo. Celo volaki pomagajo pri tej akciji.

+ Orijentalni trg v Bratislavi se bo vršil od 6.—15. julija t. l.

MIHAEL ZEVACO:

„Nostradamus“.

(Dalje.)

Marija je vztrepetala od groze. Čutila je, kako jo grabi usoda z neizprosni krempilji za tilnik; spoznala je, da se brezuspešno brani padca v brezno, ki je zijalo pred njo. Poroka je pomenila pravilen podpis in priznanje pravega imena, ali pa laž pred samim Bogom; ta strašna poroka ji je vsiljevala izbiro med poginom in svetoskrumstvom... Oho je pomenilo smrt: čutila je, da brez Renauda ne more živeti, in dobro je vedela, da se najmilejša kazen za svetoskrumce — vešala.

DRUGO POGLAVJE.

Poroka.

I.

Kralj Franc I.

V eni izmed samotnejših soban kraljevskega dvorca Louvra so bile zbrane štiri osebe: kraljevska princesa Franc in Henri ter Roncherolles in Saint-André, ki sta bila pravkar dospela. Brata, priklenjena drug k drugemu po sovraštvu, kakor veže dobre brate ljubezen, sta bila nerazdružljiva. Noben ječar ni pazil verne na svojo getniko, nego Franc na Henrijevo početje; noben inkvizitor ni iskal pri svoji žrtvi potrpežljive odseva skritih misli, nego Henri na čelu prestolonaslednika Franc. Brata sta oboževala v blazni strasti obadva isto žensko. Skupaj sta jo videla prvič pod topoli ob Sekvani, in v srcih obeh je istočasno izbruhnil ogenj poželenja. Ko sta se pojavila nestrpno pričakovana Roncherolles in Saint-André, je prešinil oba kraljeviča isti drhtljaj tesnobne radovednosti.

»Visokočanstvi,« je dejal grof de Saint-André, »zdaj veva, kdo je njen ljubimec!«

»Visokočanstvi,« je dodal Roncherolles, »zvedela sta tudi, kdo je deklica, ki jo milostno odklikujete —.«

»Kdo je?« sta ga prekinila princesa. »Hči gospoda Croixmartskega!« »Hči vrhovnega sodnika, ki so ga včeraj ubili na Grèvskem trgu!« je dodal Saint-André.

Brata sta ošinila drug drugega s prežečim pogledom.

Noben izmed njih ni pomislil, da bi morala spričo žalostne očetove smrti spoštovati hčerino zapuščenost in opustiti svoje hudobne naklepe.

»Zdaj je sam!« je vzdihnil Franc.

»In brez varuha,« je dodal Henri ter se nasmehnil.

»In kdo je njen ljubimec?« sta se zarežala oba.

»Inje mu je Renaud,« je dejal Roncherolles. »Visočanstvi, to je nevaren človek.«

Franc je skomignil z rameni. Henri se je nasmehnil.

»Snoči,« je rekel Saint-André, »sva zasačila tega človeka pri čudnem početju... Varujta se ga, visočanstvi; navadnega človeka je lahko ubiti ali zastrupiti; a kdo ve, kakšne nepremagljive sile ščitijo odposlanca pekla.«

Pri teh besedah sta se princeza zdržnila.

»Kaj pa sta videla?« sta vprašala obadva hkrati.

»Nekaj takšnega, da se je splašila celo straža, ki sva jo imela s seboj,« je dejal Roncherolles.

»Pa tudi takšnega,« je naglo pripomnil Saint-André, »da se bo visočanstva kaj lahko iznebiti tekme, ako je sploh človeške narave.«

»Kako mislite?« sta hlastno popadla princesa.

»Takole, visočanstvi: častnik in strelec, ki so bili z nama, lahko potrdijo. Ko smo šli po Grèvskem trgu, zagledamo tega Renauda, klečečega v pepelu grmade, na kateri so bili popoldne sežgali čarodejko. Črna pošast je stala pri njem, in kaj je delal, visočanstvi? Pobiral je čarodejke kosti!...«

Kraljeviča sta se zdržnila. Roncherolles je zaključil Saint-Andréjevo povest, zakaj domeni je bilo, da si razdelita dobiček.

»Te kosti visočanstvi, so bile gotovo namenjene v kako peklenko svrhu. Naj bo Renaud vrag ali človek, zločinec je: treba ga je samo še prijeti in sežgati kakor čarovnico.«

»Res je tako!« je kriknil Henri.

»Tako pojdem h kralju, da mu ova-

dim zločinec in ga dam aretirati.«

»Ne tako naglo!« je siknil Franc.

»To je moj posel. Jaz sem starejši!«

Brata sta trepetala od gneva in renčala srdite besede; gledala sta se kakor dva tigra, gobec proti gobcu, vsak z eno šapo na žrtvi, ki sta se prepirala zanjo. Tedaj pa se je dvignila zavesa pri vhodu, in grof d'Albon de Saint-André je zaklical:

»Njegovo kraljevske veličanstvo!...«

Da dobi čitatelj pravo mnenje o bojevitosti in galantnem kralju Francu I., stopimo v velikolepo dvorano, kjer sta se par minut poprej ustavila kralj Franc in kronska vojskovodja Anne de Montmorency, ki mu je bila danes dodeljena milost, obedovati za kraljevo mizo. Franc I. se je bil vrnil v Pariz šele pred nekaj dnevi, po premirju, ki ga je sklenil s Karlom V.; in Pariz mu je privredil sijajen sprejem. Kralja je bila sama radost.

Franc I. ... Karel V. ... Dve imeni, ki plamenita na obzorju stoletij kakor mrtvaško lesketanje bojnih mečev. Dolga, krvava leta sta se spopadala drug z drugim, zdaj zmagovalca, zdaj premagana, toda nikoli ne naveličana strahot.

Franc I. je triumfiral. Nepričakovano je bil položil svoje kremplje na Savojsko, in Karel V. ga je moral prositi premirja...

Kralj Franc I. je stopil s kone-tablom Montmorencyjskim v svoj kabinet. Vrgel se je v naslanjač; kronska vojskovodja pa se je ozrla po slikah in pomiril nato kralja s tako čudnim pogledom, da se je Franc I. nehote nasmehnil:

»Tak povej, zvesti moj vojvoda, kaj bi rad? Govori zdaj. A najprej dovolj, da ti čestitam. Dan božji, kakšen tek! Zadovoljen bi bil, če bi imel vsak dan takšne goste pri svoji mizi! Jaz nisem jedel skoraj ničesar.«

»Sire,« je dejal Montmorency, »njegovo veličastvo Karel V. zbira v Alpah desettisoč švicarjev, petnajsttisoč konjenikov, osemstisoč vi-

teških sulic in štirideset topov; čete mu dohajajo z vseh strani; v treh mesecih bo imel šestdeset do osem-desettisoč vojakov, in potem —.«

Franc I. je vstal in jel stopati z dolgimi koraki po kabinetu. Ohranil si je bil harmonično eleganco in prožnost kretenj, zaradi katere je slovel za najlepšega kavalirja v svojem kraljestvu.

»Kakšen sprejem!« je vzkliknil z žarečimi očmi in s smehljajem na usnicah. »Ah, Pariz je res samooeden na svetu! Ali si videl, kako so ženske mahale z rutami in kako lepe so bile? Vrag naj me vzame, če niso vse zaljubljene vame! Dragi vojskovodja, jaz sem več nego kralj vse Francije: jaz sem kralj vseh Parizank!«

Montmorency je stisnil orjaške pesti in vzravnal svojo visoko postavost.

»Sire,« je dejal, »kadar bo zbrana mogočna armada, ki jo pripravila njegovo veličastvo, takrat ga ne bo več držalo premirje, ki ste ga vi podpisali v svoji neprevidezosti... in takrat, sire, bo cesarski jastreb nenadoma udaril z Alp ter zasadił svoje kremplje v Provanso...«

»Mi pa mu postavimo nasproti tvoj silni in zvesti meč, dragi moj kone-tabel, opora mojega prestola, oklep mojega kraljestva! Karel V. Alpe! Provansa! Ah, tristo hudičev, pusti me, da se oddahnem in oamnim z življenjem; s smrtjo sem se že dovolj opojil na bojiščih!... Da, vem! Ne smel bi se muditi v Parizu; moral bi hiteti v Piemont in zadati merjascu smrtni udarec!... A kaj hočeš! Ti, velikan iz bron in jekla, ne razumeš in ne moreš razumeti, da bide v mojih kraljevskih prsih človeško srce...«

»Ljubezen!« je zagodrnjal vojskovodja. »Venomer ljubezen! Preklete ženske!«

»Amen!« se je zagrohotal Franc I. »Daj, pomiri se, junače moj. Vzlic temu bo na svetu še vedno dosti imenitnih kolij. Vzemj si časa; šest mesecev, deset, če treba, pripravj se na vojno, da staremo merjasca enkrat za vselej. Dotlej pa — živela ljubezen!«

Vojskovodja se je priklonil do tal, občudujoč kralja, ki je v eni sapi lehkomišelnost kramljal o ljubezni ter dajal povelja za vojno, ki naj bi zapalila vso Evropo.

»Sire,« je dejal, »to je vse, kar sem hotel. Vaša kraljevska beseda mi zadošča.«

»Dobro, dobro. Zdaj lahko greš. Jaz pojdem pozdravit plemenitaše, ki menda že težko čakajo, kdaj se jim pokažem.«

Kralj je govoril resnico. V ogromni louburški dvorani je čakalo tisoč plemenitašev, da bi čestitali Francu I. na njegovi zmagi v Alpah in na srečni vrnitvi v prestolico. Na poti k sprejemu pa je prišel Franc I. do salona, kjer so bili zbrani naši znanjci; ustavil se je pred težko preprogo, ki je zastirala odprta vrata. In spoznal je dvojce glasov, ki sta sikala zavistne in sovražne besede. Bila sta glas prestolonaslednika Francu in g' kraljeviča Henrika, mladega sorodga krasne Katarine de Medicis, katero je obožaval ves kraljevski dvor, izvzemši lastnega moža. Oblak nejevolje je legel na kraljevo čelo.

»Sovražita se med seboj!« je zamrmral. »Ah, to je žalost, ki mi gloda življenje! Ali se bom res moral ločiti od sveta s strašno mislijo v srcu, da ostavljam dvojce sinov, ki sta tako ljubosumna drug na drugega, da se bosta klala med seboj in trgala moje kraljestvo na kose?«

Prisluškovač je nekaj trenutkov. Nato mu je mrkla bridkost izginila z lica in ustnice mu je raztegnili porogljiv smehljaj; v njegovih očeh se je zasvetila hudomušna iskra.

»Bog bodi zahvaljen! Vzrok njunega prepira je ničev, vsaj nocoj; ne pričaka se za nikako predpravo... Ah, Mati božja! Nocoj jima gre samo za žensko!«

(Dalje prih.)

Priporočajte „JUGOSLAVIJO“

Prostovoljna javna dražba premičnin.

Prostovoljna javna dražba premičnin se vrši v

škofji loki šte. 26 dne 10. julija.

Dražba se prične ob 10. uri dopoldne in se popoldne nadaljuje. Razprodajalo je bo različno blago, kakor: deželni pridelki, več vrst vinogradniških strojev raznih avtomobilnih svetilk, zračnih ter krogelnih ležišč, različnih koles za avtomobile, jeklena vozna peresa, 1 gig, 1 voz, 1 dvokoles, 2 železna voza za trgovske svrhe, do 600 vreč, nov 100 literki čeber, različne posode, tri stikalnice, 160 kg firneža, 500 kg oljnat barve, 1 sod nadomestilo za firnež, 1 sod petrolejske nafte, 2 sodčka modre galice, več zabojev steklenice, 50 l. alivovke, mnogo hišne opreme in perila, ževljav ter usnja, 31 novih pleskanih klesov i. t. d.

Nadalje dneve se razprodaja prične ob 9 uri in se nadaljuje do 5 ure popoldne.

Slikane reklame

na ograji „Ljubljanskega velikega semnja“ izvršuje tudi po umetniški predlogi črkoslikar F. Pristov, v Ljubljani, Hotel pri Maliču.

Hiša z vrtom

v dobrem stanju, pripravna za vsako obrt, ob cesti in v najprometnejšem kraju rudnika Vode — Trbovlje, se takoj prodaja. Naslov pove upravništvo lista.

Eriavec & Turk

„Pri zlati lopati“ trgovina z železnino Valvazorjev trg št. 7 (nasproti križanske cerkve.)

Zaloga cementa in karbida.

Odgovorni urednik: Dr. Minik Čebin

Promet TESARJI, Triglav

teh. in indust. podjetje dr. z o. z.

v Ljubljani, Grazišče 9. jako poceni

zaradi premenjene dispozicije

proda

1 električ. motor

17 P. S. 440 Volt, ca 1100 obratov, izdelek Brown-Boweri z reostatom in drugimi pripadki.

1 električ. motor

11 P. S., 300 Volt, ca 1200 obratov, kompleten.

Za oba motorja se prevzame garancija za takojšnjo uporabljivost

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 15.

Šivalni stroji in stroji za pletenje.

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Linzu.

Ustanovljena l. 1867.

Vezenje poučujejo brezplačno. Popravila se sprejemajo.

Lastna delavnica.

Pisalni stroji „Adler“.

Kolesa iz prvih tovarnen.

Dürkopp, Styria, Waffenrad.

Pridobivajte naročnikov!

Telefon šte. 508.

Stev. pošt. čekov. urada SHS 12.051.

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg št. 4.

daje kredite v obrtne svrhe, po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantnije.

se sprejmejo Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Dunajska cesta 46.

Spedijska tvrdka

LUDOVIK ŠEVAR vd.

RAKEKU

oskrbuje očno, najhitrejšo vse v spedijsko stroko spadajoče posle, tudi ocarinjenle.

„SLOVAN“

letniki 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917 ima v več izvodih

uprav. „Jugoslavije“ v Ljubljani.

Cena krasno vezani knjigi je 80 kron.

Restavracija „Južni kolodvor“ Maribor.

Priporočam slavnemu občinstvu dobro domače vino in dobro kuhinjo po najnižjih cenah.

Franjo Stikler, restavrator.

Koristilo Vam bo,

če se pri vprašanjih in naročilih sklicujete na oglase v „JUGOSLAVIJI“!

Restavracija „Južni kolodvor“ Maribor.

Priporočam slavnemu občinstvu dobro domače vino in dobro kuhinjo po najnižjih cenah.

Franjo Stikler, restavrator.

Koristilo Vam bo,

če se pri vprašanjih in naročilih sklicujete na oglase v „JUGOSLAVIJI“!

Restavracija „Južni kolodvor“ Maribor.

Priporočam slavnemu občinstvu dobro domače vino in dobro kuhinjo po najnižjih cenah.

Franjo Stikler, restavrator.

Koristilo Vam bo,

če se pri vprašanjih in naročilih sklicujete na oglase v „JUGOSLAVIJI“!

OPOZORITEV.

Podpisani opozarjam p. n. občinstvo in denarne zavode pred vsem pa še svoje trgovske prijatelje, da ne zamenjujejo moje firme z drugimi, ki nosijo ime Kajfež in niso ne moji sorodniki in ne moji družabniki. Pred vsem prosim, da se naslove vse pismene in druge pošiljave namenjene meni, točno z imenom **A. Kajfež, Kočevje**, ker nimam z drugo firmo imenom I. Kajfež nobenega stika in za njo tudi nobene odgovornosti.

A. Kajfež,

lesni industrijalec in vinski trgovec Kočevje.

Sveže telečje meso za pečenko

po 18 K za 1 kilogram

se prodaja vsak dan dopoldne na Predovičevi in Smoljanovi stojnici v Šolskem drevoredu.

Popoldne pa v skladišču na Mesarski cesti št. 4 pri mestni klavnici.

Uradnika

popolnoma večšega vseh bančnih poslov in sposobnega za namestnika ravnatelja išče velebanka v Ljubljani. Ponudbe z oznako zahtev na upravništvo lista.

Vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje s

4%

od dne vloge do dne dviga.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.